HART VAN DE STAD KRANT

nummer 113
november 2005
oplage 2.600

Redactie:
Mireille Hildebrandt
Rita Blankenberg
Foto's: Rita Blankenberg, Anton de Gruyl

Een uitgave van de Vereniging voor de Pieters- & Academiewijk en Levendaal-West

Inhoud:

Ten Geleide, Aalmarkt, Terugblik, Leidse Loper, Horeca, Districtsraden, Zorglocaties, Overleg met de Burgermeester, Binnenste Beter, Wat leeft er in de wijk, De goorste steeg van Leiden, RGL.

Ten Geleide

Er is weer veel gebeurd in onze wijk de afgelopen periode. Natuurlijk was er veel te doen over de plannen van de gemeente over de opvang van de daklozen. Als deze krant uitkomt, heeft de gemeente inmiddels een besluit genomen. Laten we hopen dat het niet alleen een wijs besluit is, maar dat men ook heeft geluisterd naar de vele wijkbewoners die op de inspraakavonden aanwezig waren. Ook de wijkvereniging was daar vertegenwoordigd. In deze wijkkrant vindt u daarvan een verslag.
Inmiddels is het project "Binnenste Beter" afgerond. Dagelijks kunt u hiervan de vruchten op straat zien. De bestrating van de binnenstad is weer helemaal "up to date" met in dit geval juist oude steentjes en keien. Met name de Hooglandse Kerkgracht (op zich geen onderdeel van onze wijk) ligt er fraai bij. Wellicht is dit een voorbeeld van hoe mooi delen van de Akademie-, Pieterswijk en Levendaal-West zouden kunnen worden als ze autovrij gemaakt worden. Daarom hebben wij als wijkvereniging de afronding van het project aangegrepen om onze ideeën voor een verkeerscirculatieplan aan de gemeente toe te sturen.
Onlangs hadden de bestuurders van de gezamenlijke wijkverenigingen een onderhoud met de burgemeester. Tijdens dit gesprek stonden we stil bij een aantal zaken die alle wijkverenigingen aangaan, zoals het geluidsniveau bij evenementen en andere overlast (b.v. wildplassen en zwerfvuil). Daarnaast keken we ook naar dingen die goed gaan en die we willen behouden of uitbreiden, zoals het fraaie stadscentrum van Leiden. Een verslag van dit gesprek staat in deze stadskrant.

Volgend jaar viert de wijkvereniging het 6e lustrum. Om dit op gepaste, feestelijke wijze te vieren, heeft de lustrumcommissie al diverse activiteiten op de rol staan. Het centrale thema hierbij wordt "30 jaar wijk". Onderdeel van de activiteiten wordt een interview ronde met diverse mensen die in de wijk leven en samen de wijk sfeer en karakter geven. Dus de wijkagent, een winkelier, de wethouder, de parkeerwachter etc. Het geheel willen we publiceren in een aparte themakrant. Het centrum van Leiden is zo fotogeniek dat we besloten hebben dat een fotowedstrijd onderdeel moet uitmaken van de lustrumviering. Tot slot kan worden vermeld dat we met de stichting Kunst in de Wijk verkennen hoe we gezamenlijk een feestelijke, culturele dag in de wijk kunnen organiseren. U leest hierover in de volgende wijkkrant meer.

Tot slot wil ik u informeren over de voortgang rond onze eigen website. Na de vorige oproep hebben zich spontaan diverse mensen gemeld. Met een aantal van hen is gesproken over de mogelijkheden en wat er bij komt kijken. Een en ander wordt verder uitgewerkt. Met ingang van het nieuwe jaar hopen we over een eigen website te beschikken zodat u ons makkelijker kunt vinden.

Met vriendelijke groet,
Leo le Duc, Voorzitter van de wijkvereniging

Plannen Aalmarktgebied

Het was een tijdlang stil rond de Aalmarktplannen, maar begin Juli kwam de voormalige Projectgroep (die bestond uit vertegenwoordigers van twee wijkverenigingen, belangengroeperingen voor monumenten, winkeliers, en bedrijven) weer bijeen. In feite werd daarbij de zgn. klankbordgroep in het leven geroepen, die geraadpleegd zal worden gedurende het verdere proces. Op mijn vraag wat dat raadplegen concreet betekent antwoordde wethouder Hillebrand: "Ideeën voorleggen als interactief proces".

BURGERSDIJK & NIERMANS
» TEMPLUM SALOMONIS «
BOEKHANDEL • ANTIQUARIAAT
VEILINGHUIS
SINDS 1894
NIEUWSTEEG 1, 2311 RW LEIDEN 071 • 512 10 67
WEB-SITE: WWW.B-N.NL

Het belangrijkste van die bijeenkomst was de presentatie van de plannen voor de uitbreiding van de Stadsgehoorzaal, d.w.z. de verbouwing van de Aalmarktschool, door Peter Vermeulen van bureau Van Mourik Vermeulen Architekten. De Catharinafoyer (de huidige zestiger-jarenfoyer op het binnenterrein), de voormalige gymzaal en de school zullen worden gesloopt. Ook de gevel van de school wordt helaas gesloopt en later weer in stijl opgebouwd. Volgens de tekeningen zal de toekomstige gevel heel erg gaan lijken op de huidige en dat hopen we ook van harte. In de aanvraag voor de bouwvergunning kon ik niets vinden over hergebruik van (bepaalde) onderdelen, maar de architect verzekerde ons dat kenmerkende elementen zoals het vignet en de twee poorten met meanders en blinde ronde raampjes in nieuwe uitvoering in de gevel zullen worden opgenomen. Bovenop de school komt een zinken koepeldak, dat met de eerste verdieping van de school dient voor de nieuwe tweede zaal van de Stadsgehoorzaal. Het huidige pand aan de Aalmarkt met artiesteningang en kantoren van de Stadsgehoorzaal zal de nieuwe entree voor de tweede zaal en trappenhuis/ lift herbergen. Op de begane grond (en in de kelder) komt een forse winkel van net onder de 1000 m². De nieuwe foyer met kantoorruimte en keuken komt op het binnenterrein, ongeveer op de plek waar nu de Catharinafoyer staat, en krijgt (inclusief begane grond) vier verdiepingen. Aan de tuinkant komen op iedere verdieping houten klapluiken met horizontale latten (zgn. louvredeuren), die afhankelijk van de weersomstandigheden een meer open of gesloten gevelfront geven. Een deel van de gevel is van glas zodat de achtergevel van de Waalse kerk te zien blijft. De afstand tussen de nieuwe foyer en de kerk is ongeveer 2,5 meter. Op de begane grond komt voor de foyer een lang houten vlonder, dat hetzij als terras, hetzij voor kleine openluchtoptredens kan worden gebruikt. De aanvraag voor bouwvergunning hiervoor is intussen gepubliceerd en ook de kapvergunning voor vijf bomen, drie op het binnenterrein en twee aan de Aalmarkt, omdat de Stadsgehoorzaal met krappe planning zit: één theaterseizoen lang zal de Stadsgehoorzaal gesloten blijven vanwege de uitbreiding, maar men rekent erop dat alles klaar is voor het seizoen 2007-2008. Intussen heeft de gemeente de onteigening aangekondigd van de panden links en rechts van de school (de Stadsapotheek en de twee panden van Diogenes).

?UZZLE LEIDEN
PUZZELTOCHTEN IN LEIDEN
voor informatie: www.puzzle-leiden.nl

Op 8 Oktober werden in het Stadhuis de plannen gepresenteerd voor de nieuwe steeg (tussen Haarlemmerstraat en Stille Rijn, dus buiten onze wijk) en de Mandenmakerssteeg, d.w.z. het pleintje tussen de Waag en de Breestraat. Voor ieder van deze plekken worden drie voorstellen gedaan waaruit de burger kan kiezen. U hebt zelf thuis waarschijnlijk ook de kleurige folder gekregen waarin ze staan afgebeeld en tot 21 Oktober kon u uw stem uitbrengen. Hoewel de wethouder de klankbordgroep aanvankelijk had laten weten dat men hier kiest voor het ontwerp en niet voor de architect, is al meteen vanuit de folder duidelijk (door de plus- en minpunten van de jury) dat er bij enkele ontwerpen flinke

aanpassingen zullen komen. De burger mocht dus wel kiezen, maar zelfs als zijn/ haar keuze wordt uitgevoerd (waarbij de gemeente uitging van een drempel van 5000 stemmen), kan het uiteindelijk heel anders worden. Op 27 Oktober zijn de resultaten van de stemming bekend gemaakt: ruim 4600 stemkaarten waren binnengekomen, iets minder dan de drempel die de gemeente had bepaald. Toch wordt de uitslag opgevolgd: voor het pleintje ging de voorkeur uit naar het plan van Attika architecten (78,60 % van de stemmen) en kwam daarmee overeen met de voorkeur van de jury, maar voor de steeg woog de meerderheid der stemmen (48 % voor het plan Kraaijvanger Urbis) net af van de voorkeur van de jury (Henket), die trouwens nog 46,99 % van de stemmen kreeg. In het plan van Kraaijvanger Urbis was nog het oude poortje opgenomen, wat misschien voor velen van doorslaggevend belang was.
Wij houden u op de hoogte, maar verwijzen u ook naar de website: www.aalmarkt.nl

Franceline Hendrikse-Pompe

Ontwerp Kraaijvanger Urbis

DE AALMARKT

Bij gebrek aan een groot en centraal marktplein is in Leiden altijd markt gehouden langs de oevers van de Rijn en enkele andere nog enigszins grotere plekken in de stad, zoals gedempte grachten. Afhankelijk van wat er op die plek te koop was, veranderde de naam in de loop der tijd of verdween weer voor de beter bekende naam van het geheel. Zo zijn de gedeelten van de Nieuwe Rijn die Appelmarkt en Tonnenmarkt geheten hebben, nu weer bekend als Nieuwe Rijn. Het gedeelte van de Aalmarkt waar nu Van Berge Henegouwen en Vroom & Dreesmann zijn, werd oudtijds gebruikt voor vismarkt, maar die is kort na 1400 opgeschoven richting Stadhuis, waar het nog steeds Vismarkt heet. Op de vrijgekomen plaats is markt in van alles en nog wat gehouden, maar van 1770 tot zo rond 1850 was hier vooral paling in de aanbieding. De naam Aalmarkt is dus nog niet zo geweldig oud en pas in 1870 officieel vastgelegd. Vrijwel altijd werd de aanduiding 'Rijn' gebruikt, of een enkele keer als 'bij de Waag' of 'bij de Stadsapotheek'.

Aanplemping

Duizenden jaren lang was de (Oude) Rijn een brede rivier, die soms flink buiten zijn oevers kon treden. De Romeinen hebben hun Limesweg dan ook op veilige afstand van de stroomdraad aangelegd. Zo rond het jaar 1000 was zijn kracht echter flink afgenomen, onder meer door het ontstaan van de Lek en het dichtslibben van het gedeelte tussen Utrecht en Harmelen. Omdat overstromingen steeds minder vaak plaatsvonden, durfde men het aan om bij het Rijneiland (het Waardeiland) een Burcht op te werpen en een stadje op een soort terp te bouwen: Leiden op de Breestraat. De huiseigenaars aan de noordzijde van de Breestraat hadden erg de neiging hun percelen uit te breiden richting de rivier en dus gooiden ze onvoorstelbaar grote hoeveelheden huisvuil en wat al niet op de oever van de Rijn, zodat die aangeplempt werd en ruimte ging bieden aan ruime erven plus een voor Leidse begrippen vrij brede straat langs het water. Bij veel percelen werd het gedeelte aan de Breestraat gebruikt voor een deftige woning en het lagere achtererf

voor een bedrijfje. Zo waren op de Boommarkt heel veel houtbewerkingsbedrijven gevestigd. Aan de Aalmarkt stonden heel wat winkels, al waren er ook gewone woonhuizen, vaak afgesplitst van de Breestraat-panden.
Een economische oppepper kreeg dit stuk kade door de bouw van de Kippenbrug in 1324. Hoewel deze in het begin zeer smal was, leidde dit tot de aanleg van de twee Vrouwenstegen aan weerszijden en tot de ontwikkeling van de buurt rond de Haarlemmerstraat. Door de explosieve groei van de stadsbevolking in de daaropvolgende decennia werd de behoefte aan marktterrein ook steeds groter. En van zichzelf had de Aalmarkt een paar trekkers: het Catharinagasthuis en het Waaghoofd.

Catharinagasthuis

Dit gasthuis werd nog in de dertiende eeuw gesticht op een heel breed kavel aan de Breestraat en strekkende tot aan de Aalmarkt. Het besloeg het hele terrein dat nu bezet wordt door de Stadsgehoorzaal, Waalse kerk met kosterswoning, de (voormalige) Meisjesschool (nu LVC) en de (voormalige) Lucas van Leydenschool. De kapel van het complex is nog steeds herkenbaar in de Waalse kerk, maar alle andere ziekenzalen, brouwerij, stallen en hooibergen zijn in de loop der eeuwen verdwenen. Aan de Aalmarkt werd een groot deel van de oorspronkelijke bebouwing vervangen door huizen en de Stadsapotheek, terwijl de gebouwen aan de Breestraat tal van bestemmingen kregen. Telkens als het stadsbestuur weer eens ruimte zocht omdat er b.v. militairen ingekwartierd moesten worden, keek men naar het Catharinagasthuis. Hoewel het in 1773 een tijdelijke opleving kreeg door de gedwongen fusie met het Elisabethgasthuis in de Kamp, waardoor er 31 vrouwen naar hier overgebracht werden (12 wat we nu zouden noemen 'op zaal' en 19 in wat nu heet 'aanleunwoningen'). In die tijd werd het Ceciliagasthuis (Boerhaavezalen, thans Museum Boerhaave) steeds meer het feitelijke ziekenhuis van Leiden. Door de fusie tot Verenigde Gast- en Leprooshuizen in 1799 was het lot van het complex bezegeld: het kreeg vooral militaire bestemmingen (met name magazijn), een stadszaal (later uitgegroeid tot Stadsgehoorzaal) en met name ook scholen, van een Industrie-College tot gewone lagere scholen. De Stadsapotheek, later Gemeenteapotheek genoemd, waar de arme Leidenaren gratis verbandmiddelen, bloedzuigers en drankjes tegen hondsdolheid konden halen, was gevestigd in Aalmarkt 11. De laatste apotheker was een vrouw, mej. H.H. de Wolff, die op 18 januari 1922 ontslag kreeg en omdat de andere apotheken het werk gemakkelijk konden overnemen, werd de Gemeenteapotheek per 1 oktober 1922 opgeheven. Het huis werd daarna verhuurd aan A.P.A. Eskens, inspecteur van politie.

Aalmarktschool

In 1860 ging het hele onderwijssysteem in Leiden op de schop en het openbare onderwijs werd in vier klassen onderverdeeld. Zo kwamen er lagere scholen der vierde klasse, alias klompenscholen, die gratis waren; scholen der derde klasse (schoenenscholen) vroegen een heel laag schoolgeld, en voor de school voor meer uitgebreid lager onderwijs der eerste klasse werd een fiks schoolgeld gevraagd, dat alleen door de echte rijken opgebracht kon worden. Vanzelfsprekend waren er veel nieuwe gebouwen nodig, al werden klompenscholen nog wel eens in volstrekt ontoereikende bestaande gebouwen weggemoffeld. Zeker voor de enige jongensschool der eerste klasse was nieuwbouw geboden. Ook nu werd weer naar het voormalige Catharinagasthuis gekeken en aan de Aalmarkt kon stadsarchitect Salomon van der Paauw nog wel een klein schoolgebouw kwijt. Om op kosten te besparen werd het niet veel meer dan een groot klaslokaal, dat op 7

oktober 1861 aanbesteed werd en in 1862 in gebruik genomen. Het aangenomen Hoofd der School Gerard Japikse bleek een uitstekende onderwijzer te zijn, al was zijn uitspraak van het Frans niet zo daverend, en hij bleef tot zijn pensionering in 1907. Wellicht dankzij zijn faam floreerde de school al snel. Daarbij kwam dat de zuinigheid uit 1862 zich wreekte; zo was de ventilatie uiterst primitief en schoot erg tekort. De ouders van de leerlingen wezen de Gemeenteraad hierop en dat had meteen gevolg: in 1874 bouwde gemeentearchitect Jan Willem Schaap een verdieping op het gebouw en wijzigde de bestaande bebouwing ingrijpend. Dit is dus het gebouw zoals dat er nog staat.

DE KLER
Boeken – kranten – tijdschriften
Kantoorartikelen – wenskaarten
Ramsj – artikelen – CD-roms
...uw complete boekhandel
Breestraat 161, 2311 CN Leiden, 071-5120885/5141063
info@dekler.nl

Het standsonderwijs zoals Japikse dat gegeven had, echt bedoeld voor zoontjes van fabrikanten, hoogleraren, politici, artsen enz., werd afgeschaft in 1920. Voortaan was het lesprogramma voor alle kinderen op openbare scholen hetzelfde en verdween ook het onderscheid tussen jongensscholen en meisjesscholen. De Leidse elite was met dit besluit zeer ongelukkig en dit leidde dan ook tot de oprichting van de Eerste Leidsche Schoolvereeniging; het hoofd van de Aalmarktschool, Van Wamelen, werd het eerste hoofd van E.L.S. Als een vrij gewone openbare lagere school, bevolkt door kinderen uit de binnenstad, maar nog steeds met een goede naam, zette de Aalmarktschool het bestaan voort, vanaf 1960 onder de naam Lucas van Leydenschool. Een verklaring voor die naam gaf wethouder Van Schaik in de Gemeenteraadsvergadering van 21 maart 1960: 'Aangezien op de gevel van deze school vaak affiches voor tentoonstellingen in de Lakenhal worden aangebracht, meende het College dat de naam "Lucas van Leydenschool" buitengewoon toepasselijk was.' Bij die gelegenheid kregen alle openbare kleuter- en lagere scholen een naam, die gewoonlijk van de straatnaam afgeleid werd, maar hier dus niet.

Door de technische staat van het gebouw en de eisen die aan een moderne school te stellen zijn, werd de Lucas van Leyden steeds minder geschikt voor zijn taak. Nieuwbouw ter plaatste leek ook geen optie. Na een fusie met een school in de 3 Octoberstraat en een kleuterschool was het duidelijk dat algehele nieuwbouw elders de enige oplossing was, en die kwam - zij het na heel veel strubbelingen - in 1986 tot stand aan de Vliet.

Waag

In de veertiende eeuw stond de kraan om zware lasten uit schepen te hijsen, zoals vaten met wijn, nog achter het Stadhuis waar nu de Vismarkt is. Ook was de waag daar, zodat aangevoerde vrachten meteen gewogen konden worden; in Leiden werden vaak andere gewichten (een pond dat minder zwaar was dan elders gebruikte ponden) gebruikt, zodat opnieuw wegen dikwijls noodzakelijk was. In ieder geval in 1462 was het Waaghoofd gerealiseerd met daarop de kraan, en in een pand op de hoek van Aalmarkt en Mandenmakerssteeg werd toen de waag ingericht. Al in 1567 was dit niet meer voldoende en kocht de stad een aangrenzend huis, waarna er een nieuw waaggebouw tot stand kwam. De kraan was in 1649 aan totale vernieuwing toe, en ook de waag verkeerde toen in een deplorabele toestand. Na heel wat behelpen in een noodgebouw viel uiteindelijk op 16 augustus 1657 het besluit in zee te gaan met de beroemde architect Pieter Post om een geheel nieuw waaggebouw neer te zetten. Dit gebouw kennen wij nu nog steeds als de Waag, al wordt er op de nog aanwezige balansen nog maar eens af en toe voor de grap wat gewogen. Het aantal functies van het gebouw na het langzamerhand

verdwijnen van de weeg-functie is haast niet te tellen.
De kraan werd nog vernieuwd in 1728 en 1763 en in 1816 kwam er een geheel gietijzeren exemplaar. Dat beviel echter niet best en al in 1834 werd die vervangen door een eenvoudige houten takel-stellage. Wegens steeds verminderend gebruik besloot de Gemeenteraad in 1863 om hem te slopen. Sedertdien is er geen kraan meer op het Waaghoofd en is de herinnering eraan vervaagd, behalve bij gelegenheden als in 1981, toen de walmuur daar vernieuwd moest worden en men de funderingen weer aantrof.

STADSLOKAAL
BURGERZAKEN
Lunch Diner Borrel
Stadslokaal Burgerzaken
Breestraat 123 Leiden *tel* 071 5661122 *fax* 071 5125771
www.stadslokaalburgerzaken.nl

Bedrijfspanden

De activiteiten rond de kraan en de waag zorgden van oudsher voor vertier, waar de naam van het hotel "de la Poste" aan herinnerde, en winkelpanden en bedrijven. Zo werd het in 1919 gestichte filiaal van 'De Erven de Wed. J. van Nelle' uit Rotterdam in februari 1927 overgebracht vanuit het pand Haarlemmerstraat 108. Om een geschikt pand te krijgen voor de inpakkerij van koffie, thee en tabak werd dat hotel (Aalmarkt 17) gesloopt en op de plek ervan bouwden de architecten J.A. Brinkman en L.C. van der Vlugt een modern bedrijfspand. Zo modern dat velen vonden dat het volstrekt uit de toon viel, niet alleen wat de vormgeving betreft, maar ook de (te grote) hoogte en de cementkleur. Rond 1966 kwam het buiten gebruik en toen het in 1976 gesloopt werd om een losplaats voor V & D te krijgen, waren er niet zo heel veel Leidenaars die het verdwijnen ervan betreurden. Dat het 'gat in de Aalmarkt' niet fraai is, is een ander verhaal.

ALLEEN AL OM DE SERVICE
van Berge Henegouwen B.V.
LEIDEN, AALMARKT 12-14-15-16, TEL.: 071-5121782
SPECIAALZAAK IN AUDIO-VIDEO-CAMCORDER-WITGOED-KLEINHUISHOUDELIJK

Ook is altijd prominent aanwezig geweest Van Berge Henegouwen, vroeger in bijna alles waar electriciteit aan te pas kwam, maar thans gespecialiseerd in beeld en geluid. Dat bedrijf vierde op 31 mei 1994 het 75-jarig bestaan. Het bedrijf startte in een eenvoudige werkplaats op Oude Rijn nr. 5, maar verhuisde al in 1930 naar Aalmarkt 12 en verwierf later ook de buurpanden nrs. 15 en 16.
Drukkerij P.J. Jansen was een ander bekend bedrijf op nr. 3, bij de hoek van de Vrouwensteeg. Dit bestond in ieder geval al in 1914 en is nog slechts enkele jaren geleden verdwenen.
Maar het meest in het oog springende bedrijf is natuurlijk Vroom & Dreesmann. Dit filiaal van het Amsterdamse magazijn "De Zon" opende op 7 maart 1903 in Aalmarkt 28. Al snel breidde het zich uit met buurpanden, totdat alle panden van 22 tot 28 in bezit waren. In 1928 werd voor de panden 27 en 28 nog een gemeenschappelijke gevel gezet, maar ook dat was onvoldoende. Architect Jan A. van der Laan, een goede kennis van directeur Kerckhoff, werd gevraagd een groot nieuw pand te ontwerpen, dat in de jaren 1934-1936 in twee delen gerealiseerd werd. Bij de heropening op 1 oktober 1936 werkten er in totaal zo'n 350 personeelsleden in het warenhuis. Sedertdien is het complex nog uitgebreid en nog steeds een van de belangrijkste winkels van Leiden.

P. de Baar, stadsarchivaris

Terugblik

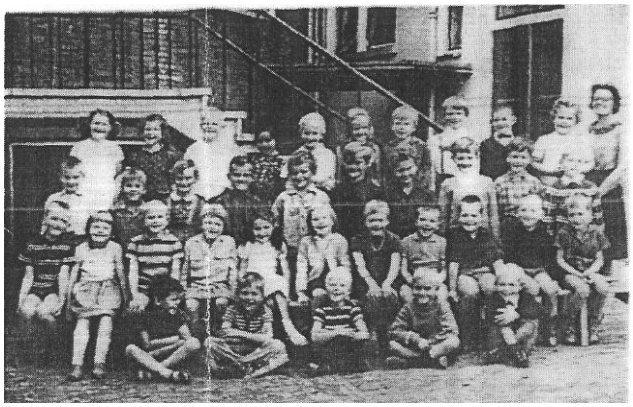

September 1966. Als mevrouw Walaardt stap ik voor de eerste keer de Lucas van Leydenschool binnen, toen nog aan de Aalmarkt. De sfeer van de vroegere opleidingsschool komt me al tegemoet… De oudste openbare school van Leiden (1862!) zes klassen met zo'n 160 leerlingen, waarvan ik straks de eerste klas met 36 leerlingen onder mijn hoede krijg. Behalve uit de Leidse middenstand zijn ze ook afkomstig uit Voorschoten, Leiderdorp en Valkenburg. De kinderen zitten in de bank naast elkaar. Ze gaan leren lezen met de leesplank van Hogeveen (Aap, Noot, Mies…) met inkt en kroontjespen schrijven en met een telraam rekenen. Verder moet u maar van me aannemen dat ik ze heb leren zingen – minstens 30 liedjes – en op het plein – jawel onder de oude lindeboom – "joepie joepie"met ze heb gespeeld.

Op het plein stond een piepklein Gymzaaltje, waarin de kinderen amper konden lopen, laat staan gymmen. In het klaslokaal stond een grote kachel. Aan de muur het ingelijste lesrooster waaraan je je strikt moest houden. Vergaderen? Vergeet het maar. Onder de les kwam er af en toe een cahier met mededelingen "voorbij". O ja, ik had ook nog dieren in de klas, de kinderen moesten zich thuis voelen! In die dagen kon bv klas 6 sparen voor het 3-daags schoolreisje "Leids vacantie – kinderfeest" in Zeist. De juf van de eerste klas mocht ook mee. De handwerklessen aan de meisjes van de hogere klassen, naaien, breien, haken, borduren en naaien op een oude trapnaaimachine hoorde ook bij mijn taak

Dat was het prille begin. Maar de onderwijswereld veranderende snel. Zo werd de eerste klas van een "rijtjesklas" een speel-/leerklas met groepjes en hoeken! Gymnastieklessen werden in de grote gymzaal aan de Pieterskerkgracht gegeven: Een verademing! Onderwijzers werden leraren die je bij de voornaam mocht noemen. De hoofdonderwijzer werd een directeur. En – ik meen in 1970 – deed ik voor de eerste keer project onderwijs.

In verband met de geboorte van mijn dochter moest ik toen – helaas – de school verlaten. Van parttime werken had in de onderwijswereld nog niemand gehoord. "Kan ik niet iets doen op vrijwillige basis? Iets voor kinderen die extra aandacht nodig hebben?" , vroeg ik aan het toenmalige hoofd van de school, Hans van de Wijngaard. Dat kon. Graag zelfs, en zo begon ik voorzichtig aan mijn taak als "remedial teacher". Een woord dat toen eigenlijk nog niet gangbaar was.
Er volgde een hectische tijd. De oude school aan de Aalmarkt, met Siem van Oosten als hoofd, begon in verval te raken en was bovendien allang uit zijn jasje gegroeid. We kregen klassen in de Langebrug en de Pieterskerkhofschool. Vervolgens werden we een basisschool met de kleuterschool "De Boterbloem" en in 1986 werd – na veel protesten van omwonenden – de school aan de Vliet afgebouwd. Eindelijk kreeg ik een eigen – weliswaar kleine – ruimte voor mijn werk als remedial teacher. Wat was ik gelukkig, na de provisorische huisvesting in hoeken, gangen en oude kamertjes!
Met het groeien van de school naar twee gebouwen (de Vliet en de Steeg), 23 klassen en meer dan 500 leerlingen, groeide ook mijn takenpakket. Op het ogenblik ben ik nog steeds remedial teacher, maar ook intern begeleider en vertrouwenspersoon, samen met Dorien Dieben, die zich ontfermt over de groepen 1,2 en 3. Termen als leelingenbesprekingen, leerlingvolgsysteem, weer samen naar school, zorggroepvergaderingen, clusterbijeenkomsten, computerprogramma's en muisvaardigheid bij kleuters, etc zijn niet meer weg te denken in het huidige onderwijssysteem.

En dan mijn afscheid na 45 jaar onderwijs, waarvan 39 jaar bij de Lucas van Leyden!! Onontkoombaar. Gelukkig zitten er jonge, frisse leerkrachten in de wachtkamer, die mijn taken kunnen overnemen. Natuurlijk zal ik de school, het onderwijs en vooral de kinderen missen: zij zijn immers niet veranderd. Voor mij heeft altijd gegolden dat onderwijzen een baan is met grote verantwoordelijkheid. Noem het wat mij betreft een roeping!! Vanaf het eerder genoemde prille begin vond ik het, evenals onderwijzer en schrijver Theo Thijssen "allemachtig leuk om kinderen wat bij te brengen". Rest mij de directie en het team van de Lucas een goede toekomst te wensen, met de nodige wijsheid en bovenal met aandacht voor de individuele leerling. Voorts wil ik hierbij alle ouders danken met wie ik op plezierige wijze heb mogen samenwerken. Het ga u allen goed.

PS: De heer Japikse, hoofdonderwijzer aan de openbare school der eerste klasse voor jongens alhier, kwam in 1862 en nam afscheid in 1907. Altijd baas boven baas! Toen hij 25 jaar hoofd van de school was, kreeg hij een fauteuil en toen hij op 69-jarige leeftijd afscheid nam, een heel ameublement. Tevens werd hem een diner aangeboden en oranjetaart!

Leiden, juni 2005, Juf Hanneke

"J. ZIERIKZEE"
MAATSCHOENMAKERIJ

H. P. H. NUSTELING
BAKKERSTEEG 3
2311 RH LEIDEN
TEL. 071-5131156

Opening Leidse Loper

Wie zich op 1 juli 's middags in de buurt van de Hortus bevond kon daar een merkwaardige optocht zien: een flamencodanseres op stelten, enkele als narren verklede muzikanten, wethouder Geertsema en tenslotte een groepje van ongeveer 40 genodigden. Het betrof de officiële opening van de Leidse Loper. De Leidse Loper is met name bedoeld als extra service aan toeristen: een geheel van heldere wegwijzers voert de wandelaar door de binnenstad, onder meer langs een aantal informatiepanelen op plekken met een extra historische dimensie. Tekst en tekeningen daarop geven nadere informatie over bijvoorbeeld het Gravensteen en het Academiegebouw. De totale wandeling duurt ongeveer twee uur. Ondanks het toeristische uitgangspunt kan de wandeling natuurlijk voor Leidenaren interessant zijn, je ziet de binnenstad eens vanuit toeristisch perspectief. De route en achtergrondinformatie zijn ook terug te vinden in het boekje 'Leidse Loper' dat voor 4,95 euro te koop is, onder andere bij de VVV.

Horeca en de binnenstad

Iedereen zal het er wel over eens zijn dat horeca en de binnenstad, in Leiden althans, onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Leiden staat van oudsher bekend om een levendig bestand aan cafés, restaurants, studentenverenigingen en andere horeca. Daarnaast heeft Leiden een jaarlijkse Kroegentocht en is er de laatste jaren een aanwas van evenementen en terrassen te zien. Leven genoeg dus. Voor bewoners van de binnenstad kan dat, met alle lusten, ook wel eens leiden tot lasten. Om een en ander in goede banen te leiden en woon- en horecafunctie van de binnenstad naast elkaar te laten functioneren hanteert de gemeente een stelsel van vergunningen, ontheffingen en handhavings-activiteiten. Dit stelsel is redelijk uitgebreid en er komen wel eens wijzigingen in. Dit artikel geeft een aantal hoofdlijnen met toepasselijke verwijzingen.

Vestiging

Het is in het algemeen niet mogelijk een horecagelegenheid te beginnen in een pand waarop geen horecabestemming rust volgens het bestemmingsplan. Bij twijfel kan het servicepunt Bouwen en Wonen van de gemeente (Stadsbouwhuis, 071-516 55 02) hier inzicht in geven. Daarnaast dient de exploitant, naar gelang het soort zaak te beschikken over een vergunning op grond van de Drank- en Horecawet of Verlof op grond van de gemeentelijke Drank- horecaverordening. De afdeling Bijzondere wetten van de gemeente gaat over deze vergunningen (071- 516 59 93). Daarnaast zijn er eisen met betrekking tot brandveiligheid (afdeling preventie van de brandweer, 071 - 366 17 10). Tenslotte is voor het exploiteren van een terras een terras-vergunning van de afdeling Stadstoezicht (071 - 516 46 03) vereist.

Sluitingstijden

Sinds enkele jaren is in de binnenstad met betrekking tot sluitingstijden een convenant van toepassing tussen de gemeente en een aantal cafés. Voor de deelnemende cafés geldt dat na 1 uur of 2 uur (weekend) geen publiek meer mag worden toegelaten. Men is dan wel vrij om zelf het uur van sluiten te bepalen. Voor niet-deelnemers geldt een algemene sluitingstijd van 1 of in het weekend 2 uur. Deelnemende cafés zijn herkenbaar aan een bordje op de deur.

Terrassen

De laatste jaren is het aantal terrassen in de binnenstad flink gegroeid. Zoals gezegd is voor de exploitatie een aparte vergunning nodig. Daarin is met name de exacte locatie, het aantal vierkante meters en de inrichting van het terras geregeld. De algemene sluitingstijd van terrassen is 12 uur. Dit jaar zijn een aantal wijzingen opgenomen in de regelgeving. Zo mag een terras nu het gehele jaar geopend zijn (was 1 april – 1 oktober). Terrasverwarming is toegestaan tot 9 uur 's avonds.

Evenementen

Voor evenementen kent Leiden de Evenementenkalender. Het evenementenseizoen loopt van 1 april tot 31 maart van het volgend jaar. Een evenement dient van te voren te zijn aangemeld, op de kalender te zijn geplaatst en daarnaast dient de organisator een vergunning aan te vragen waarin alle aspecten van het evenement worden geregeld. De Evenementenkalender kent 3 categorieën evenementen met elk eigen criteria voor eindtijd, locatie en maximale geluidssterkte. De maandelijkse evenementenkalender wordt gepubliceerd in de Stadskrant en op internet. De kalender is in beheer bij het bureau Evenementenbeheer (071-516 51 40).

Handhaving

Voor aanvragen voor vergunningen en ontheffingen geldt naar gelang van de regeling dat deze meestal gepubliceerd worden in de Stadskrant en ter inzage liggen in de bibliotheek van het Stadhuis. Verleende vergunningen worden doorgaans ook gepubliceerd. Als u

belanghebbende bent kunt u bezwaar maken tegen het verlenen van de vergunning. In geval van overlast van een horeca-instelling (bv. geluidsoverlast, versperring van de doorgang, brandonveiligheid) is er een gemeentelijke Horecaklachtenlijn (071 – 516 70 15). Daarnaast is er natuurlijk de mogelijkheid de klacht door te geven aan de politie via 0900 – 8844. Afhankelijk van de aard van de klachten kan deze eventueel actie ondernemen en wordt de klacht geregistreerd. Het is aan te raden bij serieuze klachten zowel de klachtenlijn als de politie te bellen. De gemeente hanteert namelijk een systeem van gele en rode kaarten en baseert dat mede op de politieregistratie. Een horecazaak die het echt te bont maakt. kan in dit systeem voor kortere of langere tijd worden gesloten.

Tenslotte
Het is natuurlijk niet zo dat een rijk en gevarieerd horeca-aanbod het woonklimaat negatief beïnvloedt. Integendeel, voor veel bewoners is het ook een aantrekkelijk aspect van wonen in de binnenstad. Er zijn echter wel regels om wonen en horeca naast elkaar zonder te veel overlast mogelijk te maken. De bovenstaande informatie is op hoofdlijnen en kan als aanknopingspunt dienen voor wie zich afvraagt of een bepaalde horecazaak zich wel aan de regels houdt. Dezelfde en meer gedetailleerde informatie is terug te vinden op de website van de gemeente, www.leiden.nl

Marcel Schikhof, bestuurslid

de koning
UITZENDBUREAU
Dé specialist in kantoorfuncties
Kort Rapenburg 20, 2311 GC Leiden. Tel. 071 5144143.
Fax 071 5127513. E-mail: info@dekoninguitzendbureau.nl
www.dekoninguitzendbureau.nl

Districtsraden

Eind augustus verzocht de gemeente de vertegenwoordigers van de in 2004 ingestelde districtraden een vragenlijst in te vullen over het reilen en zeilen van deze raden, met het doel ze eind 2005 te wegen. Ter voorbereiding zijn alle districtsraden op uitnodiging van de initiatiefnemer, wethouder Van der Sande, in september bijeen geweest om de uitkomst van de vragenlijsten te bespreken. Deze uitnodiging belandde helaas op het verkeerde adres waardoor de vertegenwoordiger van ons bestuur er niet bij kon zijn. Het verslag, voorzien van een pracht van een powerpoint presentatie in druk, laat zien dat de verwarring rond het verschijnsel nog steeds groot is. Volgens het verslag is het Van der Sandes droom dat "burgers zelf zouden beslissen over hun wijk, en ook over het geld", want "zij zijn immers het beste in staat de noden te zien van hun eigen wijk". De werkelijkheid is als gewoonlijk echter een stuk weerbarstiger dan deze droom.

Wie zijn er eigenlijk lid van de districtsraden? Vertegenwoordigers van de wijkverenigingen? Buitenstaanders? Ongeorganiseerde bewoners "op straatniveau" zoals ze in het verslag worden genoemd? Gaat het alleen om erkende wijkverenigingen of mogen ook niet erkende buurtverenigingen meedoen? Erkenning door wie? Gemeente, notaris?? Is er sprake van stemrecht? Hoe is dat dan geregeld? Hoe krijgt men draagvlak? Is dat bij de erkende verenigingen groter dan bij de buurtverenigingen? En waar mogen de budgetten aan worden uitgegeven? Naar het verslag te oordelen zijn de leden van de districtsraden slechts matig tevreden. "Maar de droom staat", constateert Van der Sande.

Zoals in de Hart van de Stadkranten van de afgelopen twee jaar is aangegeven, is het bestuur geen voorstander van het zelf beslissen over budgetten door bewoners. Een grotere betrokkenheid bij de stad is goed, maar het beheer van budgetten is de verantwoordelijkheid van onder het gezag van het stadsbestuur opererende ambtenaren, die daarover verantwoording zijn verschuldigd aan datzelfde stadsbestuur. Het bestuur wil evenmin de

deuren langs om de mensen naar hun voorkeuren te vragen. Wij hebben ervoor gekozen om onze wijkchef van advies te dienen en hem de beslissing te laten over door ons gevraagde verbeteringen. Tot nu toe zijn we tevreden met het resultaat.

In de begin oktober gehouden bijeenkomst van de Districtsraad Binnenstad Zuid, inclusief Stationsdistrict, waarbij de Pieters- en Academiewijk is ingedeeld, hebben we in verband met de evaluatie door het college van Burgemeester en Wethouders de resultaten in ons gebied nog eens op een rij gezet. De commissie Regio, Omgevingskwaliteit en Strategie behandelt eind oktober de notitie Wijkgericht Werken. Wij hebben als bewoners dan inspraak mits we ons van tevoren met onze vragen melden. Omdat we tevreden zijn met wat we hebben bereikt—het dagelijks legen van vuilcontainers op plaatsen waar die intensief worden gebruikt, het aan het einde van de dag ophalen van afval in plaats van in de morgen, en intensiever hondenpoep en graffiti schoonmaak—hebben de afgevaardigde van de wijkvereniging Hogewoerd e.o. en ik aangegeven dat we bij het eerder door onze besturen ingenomen standpunt blijven. We hebben de wijkchef gevraagd het budget te besteden aan het kappen van dode bomen in de wijk en vooral het planten van nieuwe waar de oude zijn gesneuveld, en er een kinderspeelplaats mee in te richten in het Van der Werfpark, zo mogelijk bij het theehuis in de Doezastraat. Dat zou een aantal ouders met kleine kinderen naar we gehoord hebben plezier doen. Er zijn maar weinig speelplaatsen op loopafstand van de binnenstad, zeker nu die in het Plantsoen is verdwenen, omdat een speelplaats niet in een monument als het Plantsoen zou passen. Onze wijkchef gaat ermee aan de slag.

Marjolijn Pouw

Zorg locaties

Hieronder volgt een kort verslag van de bijeenkomsten met sleutelfiguren uit de binnenstad over mogelijke locaties om dak- en thuislozen op te vangen.

Eind augustus organiseerde het bureau dat in opdracht van de gemeente het Project zorglocaties uitvoert twee bijeenkomsten voor de bewoners van onze wijk over het hernieuwde onderzoek naar geschikte locaties om dak- en thuislozen, of verslaafden in de gemeente op te vangen. Dat is hard nodig nu een aantal oude locaties moet worden gesloten, omdat ze niet meer aan de eisen van deze tijd voldoen. Doel was om het gemeentelijke beleid toe te lichten en de stemming te peilen over mogelijke locaties in onze wijk. Deze zijn: de oude brandweerkazerne aan de Langebrug, de oude meisjes HBS aan de Garenmarkt, Zijl en Vliet aan de Korevaarstraat, de oude instumentenmakersschool aan de Nieuwsteeg, het Aalmarktproject en zowaar de fietsenstalling onder het stadhuis. Het is niet zeker of een van deze locaties wordt uitverkoren, maar uitgesloten is het ook niet.

"De huidige nachtopvang aan de Boommarkt"

Het bestuur had naar aanleiding van geluiden uit de CDA fractie vóór de zomervakantie het college van B&W in juli al per brief laten weten een goede, permanente opvang van de dak- en thuislozen of verslaafden te steunen, maar daarbij in overweging gegeven om de nieuwe locatie niet in de toch al overbelaste binnenstad te zoeken. Het bestuur is geen voorstander van de voorgenomen bundeling van verschillende soorten voorzieningen in één locatie. De ervaring leert dat zoiets eerder meer dan minder

problemen geeft omdat de groepen elkaar vanwege uiteenlopende belangen niet verdragen. Op deze brief kwam het antwoord dat de gemeenteraad de brief ter hand heeft gesteld aan de commissie voor Sociale Infrastructuur en dat hij mee zal wegen bij het uiteindelijke besluit over de plaats van de opvang.

DRUKKERIJ • ZETTERIJ • REPROSERVICE
van der Linden
OFFSET • LICHTDRUK • FOTOCOPIE • LEIDEN
Vliet 4a-6 2311 RE Leiden Tel. 071-5120815 Fax 071-5133006

De uitnodiging van eind augustus gold sleutelfiguren in de wijk als de buurtvereniging, de wijkagent en bewoners uit de directe omgeving van de op de lijst voorkomende panden. De uitnodiging was slordig. Het bestuur had er geen gekregen, de keuze van omwonenden was willekeurig en de vorig jaar opgerichte Districtsraad, die door de gemeente een sleutelpositie is toebedacht, had er evenmin een gekregen. De bijeenkomst was druk bezocht en liep al snel uit de hand. De bewoners ergerden zich aan de vele geruchten over het project en aan de werkwijze van B&W bij de herroeping van het besluit over de oorspronkelijk bepaalde locaties in de Leonarduskerk aan de Haagweg en het oude GGD gebouw in de Roodenburgerstraat. Het op een hoop gooien van conflicterende probleemgroepen leidde tot wrevel evenals het grote aantal op de groslijst voorkomende locaties in de toch al overbelaste binnenstad. Voorts vonden aanwezig het vreemd dat hen gevraagd werd mee te denken over de oplossing van problemen die pas ontstaan als het besluit over de locatie eenmaal is genomen. Men voelde zich kortom gebruikt. De plaats van de bijeenkomst, de Lokhorstkerk, hielp ook al niet mee. Die leent zich door haar akoestiek zonder microfoon niet voor discussie, en aan een microfoon was niet gedacht. Het werd er niet beter op toen het gezelschap verhuisde naar de krappe ontvangstruimte van de kerk. Daarop besloten de aanwezigen om de bijeenkomst op te schorten tot half september. Dat zou ruimte geven om doel, agenda, de lijst van genodigden en de pro's en contra's af te wegen. Het verslag van de bijeenkomst zou met de reeds in stelling gebrachte argumenten tevoren onder de aanwezigen worden verspreid.

De tweede bijeenkomst in Het Leidse Volkshuis aan de Apothekersdijk liep beter. Ook die werd druk bezocht. De projectleiding lichtte de noodzaak toe van een structurele opvang voor dak- en thuislozen en gaf aan dat een goede opvang de problemen juist oplost, omdat die de mensen van de straat houdt. Naar aanleiding van een ongelukkig bericht in een Leids huis aan huis blad dat een van onze wethouders het belang van voorlichtingsavonden als deze in twijfel zou hebben getrokken dreigde de bijeenkomst opnieuw te ontsporen. De bewoners voelden zich niet ernstig genomen en trokken de bereidheid van de gemeente om de tegenargumenten te wegen in twijfel. Vervolgens kwam de discussie goed los. De bewoners trachten hun argumenten naar voren te brengen en staafden deze met een schat aan ervaringen. Ons bestuur heeft de eerder in zijn brief uitgesproken bezwaren herhaald en eraan toe gevoegd dat de Leidse binnenstad niet te vergelijken is met die van steden als Nijmegen, Utrecht of Rotterdam, waar voor een soortgelijke lijn is gekozen. Onze binnenstad is nogal compact. Zij is snel te doorkruisen en de schaarse parkjes lopen nagenoeg in elkaar over. Een concentratie van voorzieningen leidt tot een concentratie van problemen, omdat er eigenlijk geen sprake is van spreiding. Het aantal kleine bedrijven in de binnenstad is groot, beveiliging kostbaar, en de lijn staat haaks op het beleid om de binnenstad aantrekkelijk te maken voor gevarieerde bewoning. Studenten, de markt, horeca en de jaarlijkse evenementen zorgen voor genoeg levendigheid. Verslaafden hebben een omgekeerd dag- en nachtritme en trekken de verkeerde economische activiteit aan. Veiliger en autoluw zal de binnenstad er in ieder geval niet door worden.

FIRMA DE GEUS
Specialiteiten: Boerenkaas - Wijnen - Dieetartikelen
DOEZASTRAAT 8 - 2311 HB - LEIDEN

Aan het slot van de bijeenkomst gaf de projectleiding een heldere samenvatting van de voor en tegen argumenten en schetste het vervolg. De ingebrachte argumenten worden gewogen en op 4 oktober neemt het College van B&W het definitieve besluit. Op 13 oktober wordt dat gevolgd door bespreking in de raadscommissie Sociale Infrastructuur, waarna de inspraak kan beginnen. Inmiddels heeft de gemeente laten weten meer tijd nodig te hebben voor haar besluit. Er is een nieuwe locatie in beeld aan de Langegracht en dat vergt een nieuwe consultatieronde. Het besluit is verschoven naar 25 oktober en de aansluitende commissie vergadering naar 25 oktober. Op 28 oktober begint dan de inspraakronde voor de bewoners die 6 weken duurt. Daar kunnen wij als bewoners dan wederom onze opvattingen kenbaar maken. Wij zullen dat ook nog doen tijdens de inspraakavond van de Raadscommissie in de eerste week van 2006.
Wie het allemaal nog eens uitgebreid wil nalezen raadplege de overigens heldere verslagen van de bijeenkomsten. Ze zijn op te vragen bij zorglocaties@leiden.nl of bij Zorg en Welzijn aan het Schuttersveld.

Anton de Gruyl, Mireille Hildebrandt, Lodewijk van Paddenburgh en Marjolijn Pouw

College Leiden kiest gebouw B op Nuon-terrein voor opvang dak- en thuislozen

Op 25 oktober jl. is door het College van B&W Gebouw B op het Nuon-terrein aangewezen als locatie voor een combinatie van de nachtopvang (Slaaphuis), de uitbreiding van de dagopvang inclusief een alcoholgebruikruimte, de dagbesteding (De Zaak) en de maaltijdvoorziening / beperkte dagopvang (De Schuilplaats). De locatie Langebrug 56, de voormalige brandweerkazerne, is gereserveerd voor een programmatisch aanbod naar maatschappelijk herstel voor de groep recent dak- en thuislozen. Naar de inhoud van dit programmatische aanbod wordt een onderzoek verricht, waarna een inspraakperiode volgt.

De beide locaties zijn door het College uitverkozen na een onderzoek naar geschiktheid gerelateerd aan de te verrichten activiteiten, welk onderzoek zou zijn onderzocht door drie externe instanties. Bij dit onderzoek is bepalend geweest de beschikbaarheid, de ligging, de veiligheid, de grootte, de bereikbaarheid, de bouwkundige staat en de sociale context van de locaties. Over de sociale context van de onderzochte locaties zijn meerdere bijeenkomsten gehouden met omwonenden en andere belanghebbenden.

"De oude brandweerkazerne aan de Langebrug"

Het is op het moment dat deze krant ter perse ging onduidelijk in hoeverre de locatie in de oude brandweerkazerne als alternatief geldt voor het geval wordt besloten dat het terrein aan de Langegracht uiteindelijk niet definitief zal worden geaccordeerd.

N.B. De rapportage over de onderzochte locaties, het ambtelijk advies en het collegebesluit liggen ter inzage op het stadhuis en het Stadsbouwhuis. Deze stukken kunnen daar ook evt. worden afgehaald. Vgl. voor informatie ook de gemeentelijke website www.leiden.nl/zorglocaties.

Lorents Blankenberg, bestuurslid

OPROEP

Het bestuur van de wijkvereniging zou graag in contact treden met wijkbewoners die het bestuur de komende periode willen ondersteunen op dit dossier. Vrijwilligers kunnen zich melden bij een van de bestuursleden. (zie voor contactgegevens de laatste pagina van de krant)

Overleg van de binnenstad wijkverenigingen met de burgemeester

Jaarlijks overleggen de wijkverenigingen van de binnenstad meermaals met de burgemeester. Ook in het najaar van 2005 is dat gebeurd. Afgesproken is de problemen in de wijken tevoren te inventariseren en het overzicht de burgemeester aan te bieden, zodat hij zich kan voorbereiden. De inventarisatie gebeurde aan de hand van drie zaken:

- Zijn er gelegenheden te noemen waarbij preventieve handhaving gewenst is?
- Zijn er negatieve reacties gesignaleerd bij gemeenteambtenaren op verzoeken om overleg van de wijkverenigingen?
- Zijn er slechte ervaringen te noemen bij melding van overlast door horeca of anderszins?

Het bestuur had tevoren de namens de eigen vereniging in te brengen punten op schrift gezet. Dat zijn:

- Het zich door de nauwe straten van de binnenstad persende verkeer dat geen rekening houdt met bewoners, en verder snelheidsmaniakken en foutparkeerders;
- De teleurstellende reacties van wethouders en het ambtelijke apparaat als het om kritiek gaat op plannen die te veel van de binnenstad vergen als zij worden uitgevoerd zoals de Rijn Gouwe Lijn, de herinrichting van het Aalmarktgebied of andere grootse plannen, waarbij kritiek in lofzang lijkt te verkeren.
- De afwezigheid van enige reactie op schriftelijk ingediende klachten omtrent overlast door dronken bezoekers van horeca etablissementen en evenementen of dito studenten.

Deze klachten komen grotendeels overeen met die uit de overige wijkverenigingen. Geagendeerd werden:

- Wildplassen;
- Uitdijende terrassen;
- Illegaal storten van afval;
- Brandpreventie studentenpanden;
- Verkeersveiligheid;
- Geluidsoverlast.

De nadruk lag al snel op ergernisgevende verschijnselen als wildplassen en de steeds groter geluidsoverlast nu er geen rem meer is op de decibellen die bij evenementen zijn toegestaan. Mogelijk is iets tegen te doen door alle evenementen, ook 3 oktober, te binden aan een maximum norm conform categorie B en met het oog op de volksgezondheid geluidsbegrenzers te eisen. Dat vergt evenwel een raadsbesluit, want een burgemeester kan zulke zaken niet afdwingen. Ons lijkt dat een punt om te bespreken op de volgende bijeenkomst van de gezamenlijke wijkverenigingen.

De burgemeester gaf aan dat klagen wel degelijk zin heeft door erop te wijzen dat horeca uitbaters die niet over de juiste papieren beschikken geen vergunning krijgen en dat daar sinds kort scherp op wordt gelet als menige bewoner heeft kunnen constateren. Veronachtzaming van klachten is tegen te gaan door elkaar niet met brieven te achtervolgen, maar afspraken te maken en die ook na te komen. Als dat laatste niet gebeurt kan er alsnog een brief uit. Ons leek dat wel een goede gedachte.

De gemeente werkt overigens aan een nieuw postsysteem waarbij alle post centraal wordt gevolgd. Dit systeem gaat per 1 januari 2006 functioneren. Wij hebben de burgemeester geadviseerd om, net als grote bedrijven nu al doen, de burger vaker gewoon even terug te bellen. Zo kunnen zaken snel worden opgelost en hoeft er geen antwoordbrief verstuurd te worden.

Leo le Duc, Marjolijn Pouw

Binnenste Beter: Stand van zaken herinrichting binnenstad

Vanaf het begin van de operatie Binnenste Beter in 1995 verzamelt de wijkvereniging de signalen van de buurtbewoners en gaat een dialoog aan met de gemeente. In voorgaande "hart van de stad" kranten is hiervan uitgebreid verslag gedaan.

In juni leek het project Binnenste Beter voor de Pieterswijk grotendeels afgerond te zijn en heeft de wijkvereniging de gemeente verzocht om evaluatie van het resultaat. Aan de hand van bevindingen van buurtbewoners heeft het bestuur van de wijkvereniging de herinrichting van de wijk geëvalueerd en dit aan de gemeente voorgelegd. De gemeente heeft in een brief gereageerd dat een totale evaluatie pas is voorzien in 2006 en heeft toegezegd de bevindingen van alle betrokkenen hierin mee te nemen. Dus naast die van de bewoners, voetgangers en fietsers ook die van (vracht)automobilisten.

De gemeente is ook gevraagd om serieus te overwegen om de Pieterswijk af te sluiten voor het doorgaande verkeer en alleen toegankelijk te houden voor bestemmingsverkeer dat over een toegangspas beschikt. Dit voorstel wordt op dit moment bestudeerd op de voor- en nadelen ten opzichte van de huidige situatie en op haalbaarheid. Nader overleg hierover is toegezegd begin oktober maar dient nog plaats te vinden. In informele gesprekken met de gemeente is het belang onderstreept om de (historische) binnenstad voor doorgaand verkeer af te sluiten. Zolang de verkeersstromen niet ingedamd zijn is gevraagd om op een aantal plekken in de wijk palen terug te plaatsen. Dit heeft geresulteerd in het terugplaatsen van palen in o.a. de Nieuwsteeg (zie foto).

Anton de Gruyl
Bestuurslid Wonen en Ruimtelijke Ordening

"Nieuwe betonnen palen in de Nieuwsteeg"

Wat leeft er in de wijk? aflevering 2

Een kennismaking met de heer Bik, eigenaar van de gelijknamige drogisterij in de Doezastraat.

Als wij de gezellige zaak onder het toeziend oog van een gaper boven de toegangsdeur binnenkomen adviseert de heer Bik een klant over het aanleggen van een verbandje als een gedreven EHBO 'er.
Je kijkt je ogen uit naar wat er allemaal te zien is in zijn winkel. De nostalgische droppotten bij de ingang doen je watertanden en meerdere Nemo's zwemmen vrolijk rond in een enorm aquarium. Een tapijtreiniger staat klaar voor de verhuur en er zijn geen persoonlijke verzorgingsproducten die de heer Bik niet zo uit de kastjes kan toveren. Voor de chemie en de kruiden bedient hij klanten uit het hele land.

Wanneer bent u hier komen wonen?
Ik ben hier in de Doezastraat geboren en ben nu de vierde generatie drogisterij. Mijn zoon heeft een zaak in Haarlem en zal mij opvolgen.

Welke herinneringen heeft u aan de wijk van die tijd?
In de Doezastraat hebben altijd al gespecialiseerde zaken gezeten. Vroeger zaten hier onder andere 3 slagers, 2 groentewinkels en 2 kantoorboekhandelaren voor je potloodjes. De meeste zaken gaan al generaties van vader op zoon, alleen de laatste tijd is dat helaas niet vaak meer mogelijk. De fotograaf heeft er altijd gezeten al zat hij vroeger aan de overkant, er waren altijd al veel kappers. Wij mochten alleen op woensdag naar de kapper omdat het er de rest van de week te druk was. Op woensdag was het ook druk maar dan ging je met de andere kinderen aan de grote leestafel je huiswerk maken.
Als je in het van der Werfpark buiten de paden liep of op de hekjes klom en de politie betrapte je dan moest je op woensdagmiddag de politiefietsen schoonmaken in de Zonneveldstraat. Ik heb nooit veel kattenkwaad uitgehaald, alleen fikkie stoken in de Raamsteeg tegen de muur van het museum, met oud en nieuw kerstbomen verbranden en natuurlijk zelf vuurwerk maken zoals Bengaals vuur en rookbommen. Iedere wijk had een groep die kerstbomen zocht en die hadden natuurlijk onderling strijd. Het was ook leuk om de gaslantaarns uit te doen als de lantaarnopsteker net was langs geweest op zijn fiets, met een laddertje op de nek.
De gracht in de Doezastraat heb ik niet meegemaakt maar toen de gemeente het asfalt ging vervangen door klinkers kon ik ze tippen dat er in de hele straat kinderhoofdjes onder het asfalt lagen. Ze geloofden mij niet maar hebben er vast een euro per stuk voor gekregen.

Wat is er slechter geworden in de loop van de tijd?
De stad is voor auto's onbereikbaar en bij parkeerbeheer ontbreekt al het menselijke. Als 's avonds het parkeren gratis zou zijn dan zou dit het uitgaansleven zeer bevorderen. Vlakbij de winkels zou een parkeergarage moeten komen zoals bij de V&D in Den Haag zodat je grote spullen mee kan nemen.
De winkeliersvereniging van de Doezastraat is opgericht rond 1930, een van de oudste van de stad. Alles doen we zelf zoals het opgehangen en repareren van verlichting met de feestdagen. Helaas moet de gemeente aan alles veel geld verdienen wat het bijna onmogelijk maakt iets te organiseren. Een braderie organiseren doe je voor de gezelligheid maar wordt onbetaalbaar en

voor het ophangen van snoeren en wat luidsprekers moet je precario betalen.

Wat is er verbeterd in de loop van de tijd?
Er waren straten waar wij vroeger niet mochten spelen. De buurten zijn er enorm op vooruit gegaan en de huizen zijn stukken mooier geworden. Ook de straten zien er een stuk beter uit, al zitten er wel veel kuilen in. Ook het Kamerling Onnes ziet er aan déze kant prachtig uit……

Als ons gesprek is afgelopen helpt de chemicus Bik een echtpaar om een doffe oude koperen etsplaat te verfraaien. Een grote bruine stopfles komt tevoorschijn en een gedeelte wordt ermee ingewreven. Met een ander middeltje uit een blanke fles wordt een ander deel ingewreven. Het resultaat is zodanig dat je met een gerust hart een ets van Rembrand aan zijn vakmanschap kan toevertrouwen.

Anton de Gruyl en Lorents Blankenberg.

Bericht van een bewoner: De goorste steeg van Leiden

Sommige straten hebben rotte kiezen. In de Breestraat is de doodlopende Plaatsteeg er een. Op 3 oktober was de steeg openbaar toilet voor minstens honderd man en een enkele vrouw. Je moet toch ergens pissen, en het was buiten gemakkelijker een biertap te vinden dan een toilet. Kennelijk was het er goed toeven, vooral op de trapjes aan het eind. Sommigen moesten er zelfs poepen. De morning after lagen er ook blikjes bier, plastic bekers, bescheten papier, tampons, glasscherven en andere rommel. Het is er weken blijven liggen.

De steeg is ook de rest van het jaar een favoriete plasplek, vooral 's nachts. En verslaafden, winkeldieven en zakkenrollers houden op het trapje aan het eind geregeld pauze, ook te zien aan de achtergelaten stukjes aluminiumfolie, beveiligingsbuttons en lege portemonnees. Ze vallen nauwelijks op tussen de rest van het normale zwerfvuil. Nog een greep uit het assortiment: kapot geknipte fietssloten, flesjes breezer, snoepverpakkingen, kranten, reclame folders, plasticzakken, injectiespuiten, lege zakjes wiet en patatbakjes. Maar de gemeentelijke schoonmaakdienst komt er bijna nooit – de schoonmaakwagen kan er niet in, heet het. Een reeks telefoontjes aan de instantie en uiteindelijk een email aan media en politiek ten tijde van de 'Schoonste Stad van Nederland-verkiezingen' leverde op dat de verantwoordelijke 'wijkbeheerder' Jan Scharloo aan Groenlinks liet weten er wat aan te gaan doen. Heel fijn, alleen gebeurde er niets.

Wel verzonnen andere ambtenaren het plan om achter de blauwe deur waarop de Plaatsteeg doodloopt een opvang te beginnen voor verslaafden of daklozen. 'Locatieonderzoeker' Kitty Penninga, door de gemeente voor veel geld in huis gehaald voor een 'locatieonderzoek', kon de bewoners die aan de brandweerkazerne grenzen niet uitnodigen op de voor hen bedoelde informatieve bijeenkomst, zegt ze. Ze heeft namelijk nog nooit van de Plaatsteeg gehoord. In haar onderzoek komt de steeg dan ook niet voor. Het onderzoek was dus, laten we positief blijven, nog niet af, maar ze heeft haar

lijst met plussen en minnen over de brandweerkazerne al wel naar de burgemeester en wethouders gestuurd. En die zijn van plan om op basis van haar rapport een besluit te nemen.

"De Plaatsteeg"

Al wordt het maar een personeelsuitgang, dan nog weten straks de aan de Langebrug-kant afgewezen daklozen en verslaafden de blauwe deur aan de Plaatsteeg prima te vinden om daar de eigen zaak nogmaals, maar dan met meer stampei, te benadrukken. Deze rotte steeg zal dan dus nog rotter worden.

Een goede bestuurder zou zodra de mogelijkheid zich voordoet als een tandarts zo'n rotte kies trekken. In het bestemmingsplan staat deze sanering al als mogelijkheid aangestippeld: daarin loopt de steeg gewoon door. Alleen twee voor sloop op de nominatie staande muren van het zwaar vervallen (en vervuilde) deel van de kazerne hoeft er maar voor te worden gesloopt. Een doorgaande steeg ontlast de drukke Ketelboetersteeg, is veiliger en blijft schoner dan een doodlopende.
Het zou te mooi zijn. Waarschijnlijker wordt de Plaatsteeg een nog grotere rotsteeg dan ze nu al is. Met dank aan de politiek.

Koert van der Velde

Rijn Gouwe Lijn: nadere ontwikkelingen

In de vorige krant werd medegedeeld dat het bestuur besloten had om niet langer te participeren in de zgn. ontwerpbijeenkomsten, die met name de inpassing van de RGL in de Breestraat tot onderwerp had. In diezelfde uitgave is ook geput uit het geuite commentaar van wethouder Hessing op de brief van STOOM die mede door het bestuur is ondertekend en als voornaamste aanleiding voor deze terugtreding onvoldoende veiligheidsgaranties en -onderzoek aanvoerde.
Desondanks heeft de gemeente (en Provincale Staten) geen aanleiding gezien om de ingeslagen weg te verlaten. Sterker: De provincie en de betrokken gemeenten langs het traject van de RGL hebben op 7 juli jl. definitief een akkoord bereikt voor de specifiek door hen te betalen financiële bijdrage aan de lightrail-verbinding. De gemeenten betalen gezamenlijk 50 miljoen euro aan het project, waarbij het uitgangspunt is dat de bijdragen fluctueren naar gelang de verwachte commerciële vruchten, de investeringen en de 'loop' van het tracé. De wethouders en de gedeputeerde van de provincie zetten daarvoor hun handtekening onder een zogenaamde bestuursovereenkomst. Volgens de media is deze ontwikkeling een belangrijke stap richting realisatie, omdat de budgettering voor het Oost-tracé van de RGL het mogelijk zou maken om het uiteindelijke ontwerp verder vorm te geven, in het bijzonder ten aanzien van de binnenstad van Leiden.

De afspraken tussen de provincie en de gemeenten betreffen naast de kosten en opbrengsten ook de verdeling van risico's bij aanleg en exploitatie van de lijn. Dit najaar

worden door de provincie Zuid-Holland en de gemeente Leiden aanvullende afspraken gemaakt over de risico- en kostenverdeling van de RGL en aanpalende projecten. In hoeverre evt. kostenoverschrijdingen tijdens de realisatie daarin zijn verdisconteerd is vooralsnog onduidelijk.

Op 13 september jl. ontving het bestuur een persoonlijke uitnodiging van wethouder Hessing (Verkeer en Vervoer) om, onder verwijzing naar de eerdere drie ontwerpbijeenkomsten, nogmaals in een persoonlijk onderhoud met hem van gedachten te wisselen omtrent de concept voorkeurvariant alvorens deze zou worden verwerkt tot eindrapport hetwelk eind oktober als input zal dienen voor de uiteindelijke politieke besluitvorming omtrent (het traject van) de RGL. Uiteraard is een afvaardiging van ons bestuur op dit voorstel ingegaan. In het onderhoud met de wethouder op 29 september jl. is onder meer gesproken over de (te nemen) veiligheidsmaatregelen als gevolg van de diverse rapportages, de financiële haalbaarheid van het project i.h.a. en de geprognosticeerde bezoekersaantallen in het bijzonder, de aansluiting op en inpassing in van de RGL op het GVVP en de relevantie en financiële gebondenheid van het Oost-tracé ten opzichte van het West-tracé en bovenal de haalbaarheid van dat tracé (denk aan de toenmalige slogan "geen Oost-tak zonder West-tak"). Tenslotte is door de Vereniging in overweging gegeven de mogelijkheden te onderzoeken om de Pieterswijk voor niet-bestemmingsverkeer af te sluiten, zonder dat omwonenden de toegang wordt ontzegd. Zulks is tenslotte in overeenstemming met het GVVP, dat de binnenstad aantrekkelijker wil maken voor (al dan niet winkelende) bezoekers van buiten de stad en de mate van autoverkeer aldaar redelijk wenst te houden.

Binnenkort zal over het door B&W gehanteerde concept-voorkeursvariant in de Leidse binnenstad nader politiek worden beraadslaagd. Het tracé van de RGL is niet in te passen in de bestaande bestemmingsplannen van de stad, waardoor de gemeente gehouden is een zgn. vrijstellingsprocedure te starten waarin het vastgestelde bestemmingsplan op bepaalde onderdelen kan worden losgelaten. Daarbij behoren naar verluidt talloze inspraakmogelijkheden tijdens verscheidene inspraakavonden (een officiële inspraakronde incluis).

Vertegenwoordigers van winkeliers, horeca en musea in de Leidse binnenstad hebben zich over het algemeen vóór de aanleg van de RGL uitgesproken. Het samenwerkingsorgaan Centrummanagement Leiden (waarin het merendeel van de winkelstraatverenigingen zijn verenigd alsmede de museumgroep en Kamer van Koophandel Rijnland) stuurde namens deze organisaties onlangs een brief aan het college van B&W en de gemeenteraad van Leiden waarin zij haar standpunt over de tramverbinding verwoordt. De ondernemers menen dat de RGL één van de oplossingen is voor de huidige bereikbaarheidsproblematiek van de binnenstad en ziet deze tevens als een belangrijke impuls is voor de binnenstad.

Het bestuur zal vanzelfsprekend de ontwikkelingen op het gebied van de RGL op de voet volgen. Het ziet er naar uit, dat de RGL – ondanks de ondervonden tegenwerking tot op heden- er wat de gemeente en Provinciale Staten betreft in ieder geval gaat komen. Het bestuur blijft haar bedenkingen houden omtrent de voorgehouden kwaliteits- en kwantiteitsverbeteringen voor de bereikbaarheid en het commerciële gewin dat in het vooruitzicht is gesteld voor de stad, te meer daar het (al dan niet realiseren van het) West-tracé daarin naar verwachting een grote rol in zal spelen.

Lorents Blankenberg, bestuurslid

INSTALLATIE & ADVIESBUREAU
VAN DER LINDEN INSTALLATEURS
071 - 512 53 55
Lid VNI • erkend leerbedrijf
Van der Linden Installateurs is een professioneel installatiebedrijf dat onderhoudswerkzaamheden in de utiliteits,- en partikuliere sector verricht. Hierbij moet u denken aan o.a. gas,- water,- sanitair,- en CV-installaties. Tevens verrichten wij ook alle voorkomende dakwerkzaamheden.
Complete dakrenovatie
ook voor het monteren van
Veiligheids- en ladderhaken
volgens eisen van monumentenzorg
Morsweg 55 b2 2311 AB Leiden 071 - 512 53 55

Vereniging Pieters- en Academiewijk en Levendaal-west
revoorzitter: R.J. van Cruijsen Erelid: J.J.M. Gerritsen
Postadres Postbus 11016 2301 EA Leiden
Kamer van Koophandel Rijnland: 40 44 51 79 (Rijnland)

De wijken
De Pieters- en Academiewijk en Levendaal-west vormen het zuidwestelijk deel van de Leidse binnenstad. De grenzen van het gebied worden gevormd door Botermarkt, Vismarkt, Aalmarkt, Boommarkt, Galgewater, de Witte Singel, Korevaarstraat en Gangetje.

De vereniging
De Vereniging Pieters- en Academiewijk en Levendaal-west tracht de leefbaarheid en het welzijn van de wijk en haar bewoners te bevorderen Bewoners kunnen lid worden van de vereniging, anderen donateur. De kosten van lidmaatschap bedragen 4 Euro voor eenpersoons- en 5,50 Euro voor meerpersoonshuishoudens (meer mag ook). Op de jaarlijkse ledenvergadering in het voorjaar legt het bestuur van de vereniging verantwoording af aan de leden, komen knelpunten in de wijk aan de orde en wordt het beleid van de vereniging bepaald.

Bestuur
Leo Le Duc voorzitter
Garenmarkt 21 2311PH 5419036
Mireille Hildebrandt bestuurslid, redactie
Korevaarstraat 51a 2311JT 5124441
Lodewijk van Paddenburgh penningmeester, veiligheid en archief
Diefsteeg 18 2311 TS 5149805
Anton de Gruyl bouwen, wonen en groen
Nieuwsteeg 29 2311 RX 5661651
Lorents Blankenberg verkeer, vervoer en parkeren
Nieuwsteeg 13 2311 RW 5132695
Marjolein Pouw secretaris en veiligheid
J.van Houtkade 36 2311 PE 5142896
Marcel Schikhof bestuurslid, horeca en evenementen
Rapenburg 20 2311 EW 5235610

De krant
De Hart van de Stad krant is een uitgave van de wijkvereniging. De krant verschijnt vier maal per jaar in een oplage van 2.600 en wordt binnen de wijk huis aan huis bezorgd. Daarnaast wordt een groot aantal exemplaren verspreid onder bestuur en ambtenaren van de gemeente Leiden en ontvangen niet- wijkbewoners/donateurs de krant per post. Kopij voor de krant kunt u inleveren bij Rita Blankenberg. De redactie behoudt zich het recht voor stukken in te korten. Voor het adverteren in de wijkkrant kunt u contact opnemen met de penningmeester. De krant wordt gedrukt door drukkerij Van der Linden.

Lid worden
U kunt lid worden door het overmaken van 4 Euro (eenpersoonshuishouden) of 5,50 Euro (meerpersoonshuishouden) op giro 3664416 van de vereniging Pieters- en Academiewijk en Levendaal-west en het invullen van onderstaande bon. De bon kunt u opsturen naar het postadres van de vereniging of bij een van de bestuursleden in de bus doen.

naam: . . . . . .
adres: . . . . . .
postcode: . . . . . .
plaats: . . . . . .
telefoon: . . . . . .
e-mail: . . . . . .

geeft zich met ingang van . . . . . op als lid/donateur van de Vereniging Pieters- en Academiewijk en Levendaal-west, en verklaart de contributie/donatie ad Euro ..... te hebben overgemaakt op giro 3664416

. . . . . (datum)
. . . . . (handtekening)